

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Ja, hvad Artiklerne, der have staaet i Bladene, angaar, og særlig den Artikel, der har staaet i „Nationaltidende“ for nogle Maaneder siden i forrige Aar, da er det min Mening, at den Artikel hellere maatte have været udfærdiget, og det er endvidere min Mening, at det, Forfatteren mener at kunne hævde i denne Artikel, i Virkeligheden ikke kan hævdes, men paa den anden Side finder jeg mig ikke foranlediget til at give Forfatteren nogen Srettesættelse. Jeg mener, at Præsterne, naar de ellers holde sig indenfor deres Embedspligts Grændser, have samme Ret til at benytte Pressen som Andre her i Landet, saa at jeg ikke kan se tilstrækkelig Anledning til at gribe ind paa dette Punkt. Hvad selve Sagen angaar, det, hvorpaa det egentlig kommer an i denne Forespørgsel, nemlig nogle Præsters Vægring ved at døbe Børn af Forældre, der ere udtraadte af Folkekirken, vil jeg begynde med at sige, at for at bedømme denne Handling rigtig og retfærdig, maa man jo se hen til Oprindelsen til hele det Spørgsmaal, der ligger for. Sagen er jo den, som ogsaa den ærede Forespørger oplyste, at de borgerlige Egtteskabers Tal er steget i overordentlig Grad i de senere Aar her i Kjøbenhavn; i 1883 blev der indgaaet 36 saadanne, i 1884 55, i 1885 93, i 1886 160, og i de tre første Kvartaler af 1887 167. Flertallet af de Personer, som paa den Maade indgik Egtteskab, vare døbt og konfirmerede i Folkekirken og vare ikke udtraadte af den, før umiddelbart inden de vilde indgaa dette borgerlige Egtteskab, og ganske sikkert kun for at komme til at indgaa det borgerlige Egtteskab. Naar man skal forklare dette i og for sig mærkelige Forhold, mærkelige Fænomener, kan man ikke se bort fra den henhynsløse Agitation, der er drevet her i Kjøbenhavn af en Del Kommissionærer for at faae Folk til at udtræde af Folkekirken og indgaa borgerligt Egtteskab. Denne Agitation er drevet enten for at tjene nogle Penge, for Pengesfordels Skyld, eller af et ligesremt, intolerant fanatisk Had til Folkekirken, og man har ingenlunde generet sig for, jeg vil ikke sige at give de Vedkommende en falsk Forestilling om, hvad det var, de gjorde, men i alt Fald for ikke at give dem virkelige Oplysninger om, hvad det var, man raadede dem til at gaa ind paa. Man har sagt til dem: Det er en billigere Maade at blive viet paa, og det er ogsaa tildeels sandt; thi man kan vel sige, at medens en borgerlig Vielse kan koste ca. 6 Kr., vil en kirkelig Vielse, naar Afgifterne forlanges, koste 10 Kr.; men man maa dog her be-

mærke, at hvor der paa Grund af Trang andrages om Eftergivelse af Afgift for kirkelig Vielse, ster det næsten altid. Dels har man altsaa sagt til dem, at det er billigere, og dels har man givet dem den Forestilling, at det, de gjorde, var noget rent Formelt, som i Virkeligheden ikke forandrede deres Stilling paa nogen Maade. At det er sandt, naar jeg udtaler mig saaledes, tror jeg kan godtgjøres; der er indtruffet mange Exempler, som vise dette, og jeg skal nævne et Par deraf. Det er saaledes hændt, at et Par, en Mand og en Kvinde, ere komne til en Præst og har sagt til ham: Vil Du døbe vort Barn? Det er ganske vist født inden Egtteskab, men paa Mandag skulle vi vies. Han har naturligvis sagt: Hvor skulle I vies? Og saa have de svaret: Det skal ste paa Raadstuen. Han har saa forklaret dem, at det var dog en mærkelig Ting, at de paa den Maade kom til ham og begjærede Barnets Daab, som om det var Noget, der fulgte af sig selv, og ved nærmere at tale med dem, kom han fuldstændig paa det Reene med, at de aldeles ikke vidste, hvad de gjorde. De vidste ikke, at de paa denne Maade i Virkeligheden stillede sig selv udenfor Folkekirken. I dette Tilfælde blev det gjort om, thi da de som sagt fik den Forklaring af Præsten, toge de deres Vielsesbegjæring tilbage og lode sig vie, om af ham eller af en anden Præst ved jeg ikke. Der er et andet Tilfælde, om hvilket jeg mener, at det tillige viser den Sambittighedsvang, der i disse Forhold kan anvendes og anvendes paa en uforsvarlig Maade. Det er et Tilfælde, hvor det er hændet, at en Kone er kommen til Præsten og har sagt: Vil De døbe dette Barn, vi ere ganske vist, — min Mand og jeg — traadte ud af Folkekirken, men Omstændigheder og Forhold have gjort, at jeg har været nødt til at gjøre det, thi jeg risikerede ellers, at min Mand ikke vilde lade sig vie til mig, og der var Grunde, som gjorde, at det var nødvendigt. Jeg personlig vilde heller end gjerne gaa i Kirke og til Alters, men jeg har været nødt til at følge min Mand. Nu vilde jeg gjerne have mit Barn døbt. I saadant Tilfælde negetede Præsten det selvfølgelig ikke. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa de mange forskjellige Tilfælde, som ere mig bekendte, men kun sige, at det meget hyppig er hændet, naar Forældre, der havde indgaaet borgerligt Egtteskab, derefter ere komne til Præsten for at faae deres Børn døbt, at saa Præsten efter nærmere at have talt med dem og forklaret dem, hvad de havde gjort, har faaet dem til atter at træde tilbage og lade deres Egtteskab kirkelig indvie, og saa naturligvis